

**Eerste zondag van de vasten:
21 februari 2021
Don Boscogemeenschap Kessel-Lo**

We Delen de worsteling om oude structuren los te laten

Welkom en duiding

Is dit de wereld die wij kennen:
de ene mens boven de andere?
Jaloezie, machtshonger, broedermoord?
Vergoten bloed wordt gewroken
wraak en weerwraak
een vicieuze cirkel zonder einde.

om onze opdracht uit te klaren.
Om te ontdekken welke
maatschappelijke veranderingen
nieuw leven voortbrengen.

Tijd voor een nieuw verbond.
Noach kiest voor het leven
en aanvaardt het gelijkheidsprincipe:
oog om oog, tand om tand
een mens voor een mens.

De geweldspiraal doorbroken.
Een ethische stap voorwaarts.
Zo wordt Noach de nieuwe mens
naar het beeld van God,
een hoeder van zijn broeder,
een dienaar van het leven.

Tijd voor een nieuw verbond ook
voor Noord en Zuid, wereldwijd.
Benutten wij deze veertig dagen
zoals Jezus in de woestijn

Zo maakt boerenorganisatie COPMIKWI in Kwilu
Congolese boeren ontvankelijk voor
milieuvriendelijke landbouwmethodes.
Een woestijnelement – wat zand, een stuk rots, een dode
tak – wordt aangebracht.

Omwille van het blokkeren van mijn browser/internetprogramma heb ik de
campagneclips/video's niet kunnen toevoegen en zit er ook maar één muzieklink in deze
viering. Mijn excuses daarvoor.

Zegengebed en kruisteken:

Gezegend het licht van deze morgen.
Gezegend ieder woord dat kracht geeft en bezielt.
Gezegend ieder van u, om wie je bent,
om wat ons samenbrengt,
in naam van wie wij noemen:
Vader, Zoon en Geest.

Gebed om ontferming

Bij het begin van deze viering keren wij ons tot U.
Om onszelf te hervinden in uw verbond.
Om oude wegen achter te laten en te kiezen voor het
leven.

Bidden wij om ontferming.

Naar U gaat mijn verlangen
grond en zin van mijn bestaan.
Ga mij voor op de weg naar U.
Gebonden ben ik aan uw naam,
verbonden met uw woord.
Gij vergeeft mijn schuld.
Aan wie U hoort en echt luisteren wil,
geeft Gij taal en toekomst.
Maak Gij ons vrij en breek wat ons besloten houdt.
Gij zijt de God die door tijd en eeuwen
van ons houdt.

(Uit psalm 25, Karel Staes)

Helaas vond ik hier geen opname van die ik kan delen via de digitale weg, dus spreek je
geheugen aan en zing of neurie de melodie. Als dat niet lukt, kan je het ook een aantal
keer traag zeggen.

[Keer U om naar ons toe.](#)
[Keer ons toe naar elkaar.](#)

Openingsgebed

Vader van het leven,
laat ons uw nabijheid voelen.
Als angst om alles wat rond ons gebeurt
ons in de greep houdt,
als onrecht hoofdtoon wordt
in het dagelijkse nieuws,
maak dat wij staande blijven.
Meer nog: help ons oude patronen los te
laten
om nieuwe wegen te gaan.
Doe ons uw schepping behoeden
en elkaar weer zien als broeders en zusters.

Dat we daarin mogen gelijken op Jezus.
Hij gaat ons voor
al de dagen die ons gegeven zijn.
Het moge gebeuren!

Amen.

Eerste Lezing Gen. 9, 8-15

God sluit een verbond met zijn mensen en met de aarde

Dit zei God tot Noach en zijn zonen:

'Nu ga Ik mijn verbond aan met u en met uw nageslacht,
en met alle levende wezens die bij u zijn,
met de vogels en de viervoetige dieren,
met alle dieren van de aarde die bij u zijn,
met al wat uit de ark is gekomen,
al het gedierte van de aarde.

Ik ga met u een verbond aan dat nooit meer
enig levend wezen door het water van de vloed zal worden uitgeroeid
en dat er zich nooit meereen vloed zal voordoen
om de aarde te verwoesten.

'En God zei:'Dit is het teken van het verbond
dat Ik instel tussen Mij en u en alle levende wezens die bij u zijn,
voor alle geslachten.

Ik zet mijn boog in de wolken;
die zal het teken zijn van het verbond tussen Mij en de aarde.

Wanneer Ik op de aarde de wolken samenpak
en de boog in de wolken zichtbaar wordt,
dan zal Ik denken aan het verbond
tussen Mij en u en alle levende wezens,
alles wat leven heeft.

De wateren zullen nooit meer zwellen tot een vloed om al wat leeft te verdelgen.'

Evangelie Mc. 1, 12-15

De woestijn: worstelen en in het reine
komen met je opdracht

In die tijd dreef de Geest Jezus naar de woestijn.

Veertig dagen bracht Hij in de woestijn door,
terwijl Hij door de satan op de proef werd gesteld.

Hij verbleef bij de wilde dieren

en de engelen bewezen Hem hun diensten.

Nadat Johannes was gevangen genomen

ging Jezus naar Galilea

en verkondigde Gods Blijde Boodschap.

Hij zei:'De tijd is vervuld en het Rijk Gods is nabij;
bekeert u en gelooft in de Blijde Boodschap.'

Duiding

1. Inleidend

Broederlijk Delen bestaat 60 jaar. In al die jaren maakten we een hele evolutie door. In het verleden financierden we projecten die gaandeweg onafhankelijker werden van onze Westerse invloed. Nu werken we samen met partnerorganisaties in het Zuiden die eigen plannen hebben en zelf bepalen wat goed is voor hun land en hun gemeenschap. Voor de vele vrijwilligers die zich jaar in jaar uit inzetten voor eerlijke verhoudingen met het Zuiden is deze 60ste verjaardag een gelegenheid bij uitstek om zich te bezinnen op hun engagement.

Zij zijn als Noach, die niet meedoet met het onrecht rondom hem maar gelooft in zijn opdracht om de schepping te behoeden. Soms mogen zij ervaren dat het verbond van God met de mensen in hen gestalte krijgt.

Ze volgen het spoor van Jezus die in de woestijn met zichzelf en zijn opdracht in het reine moest komen.

2. Even ingaan op de lezingen

De eerste bladzijden van de Bijbel spreken over schepping; zij vertellen ons een paradijsverhaal waar al vlug het kwaad opduikt. Mensen willen als goden zijn en verstoren zo het evenwicht.

Na de zondeval van de eerste mensen is er de broedermoord van Kain en zinnen de mensen op wraak. Die wraak escaleert. De aarde wordt er in mee gesleurd. Wat eerst zo mooi en goed was, draagt nu een vloek. Het verhaal van de zondvloed, waarvan we vandaag het slot hoorden, vertelt ons dat die ramp voortkomt uit het wangedrag van de mensen. Gelukkig vindt God nog een rechtvaardige, Noach. Hij mag met zijn ark mens en dier redden van de ondergang.

Als dan een nieuwe morgen aanbreekt en de chaos hersteld, verbindt God hemel en aarde met een boog in de wolken. Die boog moet Hem en ons er aan herinneren dat we niet eigenmachtig alles naar onze hand mogen zetten maar dat in het verbond onze toekomst ligt. De hele mensheid wordt er in betrokken. En zo loopt het verhaal vooruit op wat God wil doen via Abraham en zijn volk. De heilsgeschiedenis is begonnen.

Het evangelie van Jezus staat in diezelfde spanningslijn.

Als bij Jezus' doopsel de hemel weer open gaat en Gods Geest een nieuwe bevrijding wil brengen, wordt Jezus' levensloop een nieuwe krachtmeting met het kwaad.

In voorbereiding hierop drijft de Geest Jezus naar de woestijn. De evangelist Marcus verhaalt niet de directe confrontatie met de Satan, de verpersoonlijking van het kwaad. Hij brengt het subtieler. Er staat: 'Jezus werd door de Geest naar de woestijn gedreven. Hij leefde daar te midden van de wilde dieren en de engelen zorgden voor hem'.

Hier willen we even dieper op ingaan.

– Het begrip **woestijn**. De woestijn roept de geschiedenis op van het volk Israël dat door de woestijn moest na het slavenhuis van Egypte verlaten te hebben. Die woestijn was de vuurproef: zij twijfelden aan hun roeping, wilden terugkeren naar de vleespotten van Egypte, morden voortdurend enz... De woestijn zal ook later symbool blijven voor de uitzuivering van hun bestaan.

Profeten keren er terug om van daaruit het volk terecht te wijzen. Ook Johannes de dooper vertrekt van daaruit om opnieuw te beginnen.

Nu ook Jezus. Als hij bij zijn doop Gods stem hoort die zegt: 'Jij bent mijn zoon, de meest geliefde, in wie ik welbehagen heb', dan zet hem dat niet apart maar precies midden het volk dat geroepen werd om verbinding te maken, om in het verbond te leven. Zijn zending met een goede boodschap naar het volk moet vooraf gaan door een tijd van eenzaamheid en uitzuivering. Je kan maar naar de anderen gaan als je eerst bij jezelf begint: klaarheid scheppen, orde op zaken stellen.

Het vertrouwen, dat hem is meegegeven bij zijn doop zal hij nodig hebben om dit moeilijke moment te doorstaan.

Alles wijkt terug voor hem. De vertrouwde wereld met haar condities en verplichtingen verliest zijn betekenis en alles draait om de vraag 'Wie ben ik werkelijk?'

– 'Hij leefde er te midden van de **wilde dieren**'

De wilde dieren zijn niet zomaar beelden van een eenheid met de natuur buiten ons. De dieren in het Marcusevangelie, evenals in oude profetieën, zijn symbolen voor wat 'in de mens leeft'.

Er is in ons geldingsdrang, streven naar macht. Zelfs onder het masker van de naastenliefde kan het verlangen schuilen om onszelf te bevredigen en te dingen naar de gunst en erkenning van anderen.

Humanisten en moralisten van alle eeuwen hebben dikwijls de oorlog verklaard aan het 'dier in de mens'. Die strijd is zinloos en leidt tot gespletenheid.

– En **engelen** dan? Veel mensen nemen uit angst voor hun 'eigen dierlijke verdorvenheid' hun toevlucht tot engelachtige idealen. In tegenstelling tot wat in het evangelie staat, blijken de engelen onder zulke omstandigheden geen dienstbare machten, maar veeleer wrede kwelgeesten (perfect willen zijn, zich dwangmatig allerlei ascese opleggen...). Die engelachtige idealen willen dat je het 'dierlijke' in jezelf verstikt. Maar het 'dierlijke' hoort bij de mens.

In een minder angstige en verbeterde houding, zoals Jezus die in de woestijn voorleeft, verliezen de dieren in de mens hun roofdierachtige gevaarlijkheid. Het zijn alleen de opgezweepte driften, die als een springvloed de oevers kunnen overstromen, die gevaarlijk zijn.

In dezelfde mate waarin de dieren hun wildheid afleggen en zich ontpoppen als helpers en begeleiders van het menselijke, krijgen nu ook de engelen hun wezenlijke eigenschap van 'goede geesten'. Ook zij kunnen bondgenoten van de mens worden, door het ik van de mens niet langer met straffen en bevelen te beklemmen, maar zich aan zijn kant te scharen en hem raadgevend en oriënterend te helpen zijn leven te ordenen.

--De eerste woorden die Jezus later zal spreken - 'De tijd is aangebroken, het rijk van God nabij, kom tot inkeer en hecht geloof aan dit goede nieuws' - vloeien voort uit die woestijnepisode. Zonder die ervaring zou hij de kracht niet hebben gehad om mensen uit de bezetenheid van hun angst en gespletenheid tot zichzelf terug te brengen!

3. Herkennen wij onszelf daarin?

Ook wij hier beginnen onze vastentijd met stil te staan bij onszelf, onze verlangens te laten uitzuiveren, innerlijke kracht op te bouwen.

We beseffen dat we door mensen en door God aanvaard zijn; we durven geloven in de eigen mogelijkheden en die van anderen. We willen ons niet te snel bedreigd voelen door wat anderen zeggen; we willen ons niet laten verleiden tot macht en geldingsdrang.

Laat ze maar zeggen dat wij als wereldverbeteraars naïef zijn. We willen door de polarisering niet in het één of ander kamp gelokt worden maar alles zetten op verbinding maken!

Ook wij kunnen in onze woestijn uitgezuiverd worden tot de mens die Gods Geest in zich draagt.

Jan De Roeck

Voorbeden

Met mensen die net als Noach willen leven naar Gods wil, sluit Hij een verbond ten leven. Bidden we, opdat wij zo'n mensen mogen zijn.

We willen graag wereldwijde vrede en hopen dat eens de spiraal van geweld voorgoed doorbroken wordt.

We willen af en toe een beetje woestijntijd, ruimte om keuzes te maken die doordacht en goed zijn en die ons helpen uitgroeien tot gelukkige mensen.

We willen tochtgenoten op onze weg, mensen die net als wij ingaan op Jezus' uitdaging, erop vertrouwend dat Hij met ons meegaat. Zelf willen wij tochtgenoot zijn, o.a. van vrouwen en boeren in Kwilu, Congo die door COPMIKWI ondersteund worden in hun zoektocht naar milieuvriendelijke landbouwmethodes.

Bidden we om daadkracht en positieve motivatie om vanuit stilte en bezinning te werken aan structurele veranderingen, zodat een betere samenleving werkelijkheid wordt.

Luisterlied: [Ubi caritas et amor](#) (x2), deus ibi est.

Daar waar naastenliefde en genegenheid is, daar is God.

(Klik op de titel om te luisteren.)

Waar er liefde is, ja daar is God.

Bezinning

'De band tussen solidariteit en versobering die Broederlijk Delen bij zijn ontstaan in 1961 maakte, is nooit meer losgelaten. Solidariteit die niet alleen leidt tot persoonlijk engagement, maar die ook structureel maatschappelijk vertaald moet worden om tot duurzame verandering te komen.

De kerngedachte dat de wereld rechtvaardiger wordt als we delen en herverdelen, behoort tot het DNA van onze organisatie.

Delen is volgens ons dan ook hét antwoord op de uitdagingen waar we momenteel voor staan: klimaatverandering, sociale ongelijkheid, gebrek aan zingeving.

Door te delen en te herverdelen werken we aan een 'goed leven' voor iedereen, ook voor toekomstige generaties, binnen de grenzen van onze planeet.'

(Uit een getuigenis van Lieve Herijgers, directeur Broederlijk Delen)

Slotgebed

Nu wij de weg zijn ingeslagen
naar nieuwe verbondenheid.
Nu wij oude structuren proberen los te laten,
bidden wij om uw scheppingskracht, Ene.
Onze aarde en wij, uw mensen,
snakken ernaar.
Jezus blijft onze tochtgenoot
vandaag en alle dagen.
Tot er vervulling komt. Amen.

Zegen

Zegent U ons dan in de naam van de Vader, Zoon en
heilige Geest.
Amen.

Zending

Het symbool dat we vandaag gebruiken is de dode tak in de woestijn. Samen met het
labyrint staat hij symbool voor ons worstelen
met keuzes die gemaakt moeten worden.

Kiezen is moeilijk. Soms is er iets of iemand die ons
daarbij helpt.

Schrijf daarom op een kaartje of op de website of via de brievenbus van een van de
voorgangers of via mail een antwoord op de vraag:
naar wie of wat luistert u graag, omdat u er rust en inspiratie in
vindt?
Omdat het u aanzet om bewust te kiezen?